

Programma van maatregelen Sint-Amands (Puurs-Sint-Amands) - Buisstraat

Diego Gyesbreghs en Jef Kennis

Bornem
2023

Gemotiveerd advies

Er werd een landschappelijk booronderzoek (projectcode: 2022K262) en een proefsleuvenonderzoek (projectcode: 2023A355) uitgevoerd, dat aangeeft dat er geen bijkomend archeologisch onderzoek meer nodig geacht wordt in het kader van de geplande vergunningsaanvraag.

Bureauonderzoek wees uit dat het onderzoeksgebied archeologisch potentieel kent. Deze inschatting is gebaseerd op de gunstige landschappelijk ligging van het terrein in de nabijheid van verschillende waterlopen. Verder kent het terrein een matig natte bodem. Aan de hand van de gekende archeologische waarden in de omgeving is er kans op sporen uit de steentijd, de middeleeuwen, de nieuwe en de nieuwste tijd. Ook zou het toponiem Hemelrijken, dat niet ver van het onderzoeksgebied gelegen is, een Romeinse oorsprong kennen. Voor de periode vanaf de nieuwe tijd tonen historische kaarten en oude luchtfoto's ons dat het terrein tot op heden voornamelijk in gebruik geweest is als akkerland. Slechts in het laatste deel van de 20ste eeuw werd het westelijke deel van het onderzoeksgebied verhard. Mogelijk is dit deel van het terrein opgehoogd, wat kan wijzen op een goed bewaard bodemarchief. Het oostelijk deel van het terrein is nog steeds in gebruik als akkerland. Op basis daarvan kunnen we een goed bewaard bodemarchief verwachten. Het is duidelijk dat de geplande werken een sterk negatieve impact op het bodemarchief zullen hebben. Omdat het terrein archeologisch potentieel kent, was archeologisch vooronderzoek nodig.

Daarop werd een landschappelijk bodemonderzoek uitgevoerd. Dit toonde aan dat binnen het onderzoeksgebied een beperkte variatie in de bodemopbouw aanwezig is. In alle boorprofielen werd een A/C-bodemopbouw vastgesteld. Het zuidwestelijke deel van het terrein was duidelijk opgehoogd in het verleden. Door het gebrek aan oudere, goed bewaarde natuurlijke aardkundige eenheden is de kans op een goed bewaarde steentijd artefactensite op het terrein klein. Relevante archeologische sporen kunnen nog wel bewaard gebleven zijn, waardoor verder onderzoek in de vorm van een proefsleuvenonderzoek was vereist.

Tot slot werd een proefsleuvenonderzoek uitgevoerd om na te gaan of op het terrein relevante archeologische sporen aanwezig zijn. Het proefsleuvenonderzoek geeft aan dat op het terrein voornamelijk resten aanwezig zijn uit de nieuwe tot de nieuwste tijd, met de nadruk op de nieuwste tijd. Ze zijn te relateren aan recente menselijke activiteiten zoals landbewerking. Ook de aangetroffen vondsten dateren uit de nieuwe tot de nieuwste tijd. Hoewel slechts 11,67 % van de zone die onderzocht diende te worden aan de hand van proefsleuven effectief onderzocht kon worden, is het niet nuttig om nog een tweede fase van het proefsleuvenonderzoek uit te voeren om de vooropgestelde 12,5 % te behalen.

Het terrein is voldoende onderzocht door middel van de uitgevoerde proefsleuven en kijkvensters. Het potentieel op kennisvermeerdering in geval van verder onderzoek in de vorm van een tweede fase in het proefsleuvenonderzoek, of in verlenging hiervan een archeologische opgraving, is te beperkt om één van beide nuttig te maken. Het uitgevoerde archeologische vooronderzoek kon voldoende aantonen dat er geen relevante archeologische vindplaats aanwezig is op het terrein. Daarom worden geen bijkomende archeologische maatregelen meer nodig geacht in het kader van de geplande werken.

Omwille van de afwezigheid van potentieel op kennisvermeerdering worden de punten 7° en 8° van de Code van Goede Praktijk 12.5.1.3 niet uitgewerkt.

Naar aanleiding van het uitgevoerde archeologische vooronderzoek zijn geen verdere maatregelen vereist. Daarom wordt geen programma van maatregelen opgemaakt.